

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งได้ดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ประชากรและแหล่งข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มของกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ได้คะแนนจากการประเมินมากกว่า 80% โดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มโรงเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2533 ซึ่งมีจำนวน 8 ศูนย์ และการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดจาก 8 ศูนย์ ดังนี้

1. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนผาสนาแซง
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนน้ำก้อ-หนองไขว่
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนหินฮาว
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนวังบาล
5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนศิลาตาดกลอย
6. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเนินเกาะแซง
7. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนบ้านโกชน์
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนบ้านโสก

แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูล และเอกสาร มีรายละเอียดดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรกลุ่มโรงเรียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่นดังกล่าวโดยตรง ทั้ง 8 ศูนย์ ได้แก่ ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงานของแต่ละศูนย์ ตำแหน่งละ 1 คน รวม 24 คน และครูวิชาการกลุ่ม ศูนย์ละ 6 คน รวม 48 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 72 คน

เอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน ทะเบียนสื่อ เอกสารประชาสัมพันธ์ บันทึกสถิติการให้บริการ คำสั่งของกลุ่มโรงเรียน บันทึกการประชุมคณะกรรมการกลุ่ม บันทึกประจำวัน/บันทึกการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และรายงานผลการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ประเภท คือ

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ประธานกลุ่มโรงเรียน แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 3 การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 4 ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน แบ่งเป็น 3

ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ครูวิชาการสำนักงานกลุ่มโรงเรียน แบ่งเป็น

3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

2. แบบสอบถามครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3. แบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้วิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ แบบวิเคราะห์แผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน ทะเบียนสื่อ บันทึกสถิติการให้บริการ เอกสารประชาสัมพันธ์ คำสั่งของกลุ่มโรงเรียน บันทึกการประชุมคณะกรรมการกลุ่ม บันทึกประจำวัน/บันทึกการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และรายงานผลการปฏิบัติงาน

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชุดฝึกอบรมบุคลากรกลุ่มโรงเรียน เอกสารศึกษาประกอบการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.) การจัดอบรมทางไกล คพศ. จุลสาร คพศ. เครื่องมือติดตามการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน แบบประเมินประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มโรงเรียน และงานวิจัย เอกสารตำราอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน รวมทั้งสัมภาษณ์และขอคำแนะนำจากผู้รับผิดชอบโครงการ คพศ. และกลุ่มโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย
2. จัดทำตารางโครงสร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมการดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
3. นำตารางโครงสร้างเครื่องมือวิจัยกับกรอบภารกิจไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ ขอคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. จัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับร่างทุกฉบับนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. นำเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสมบูรณ์ที่เชิงตรงของเนื้อหาและครอบคลุมกรอบการวิจัย โดยแนบโครงร่างวิจัย และตารางโครงสร้างเครื่องมือวิจัยไปด้วย แล้วรับฟังข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
7. นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขกับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์
8. นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล และเอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและมีหนังสือแจ้งไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น แต่ละศูนย์สังกัดอยู่

2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ทำหนังสือถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเจ้าสังกัด เพื่อให้ทำหนังสือแจ้งให้ประธานกลุ่มของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่นที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ทราบ และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือ จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์เดินทางไปยังศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่นต่างๆ เพื่อนัดหมายวันเวลาสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน พร้อมทั้งมอบหนังสือขอความร่วมมือของผู้วิจัย คำชี้แจงก่อนการสัมภาษณ์และโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับไว้ให้เพื่อเตรียมให้สัมภาษณ์ และขอความอนุเคราะห์จากประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงานช่วยแจกแบบสอบถามให้ครูวิชาการกลุ่ม และนัดหมายมารับคืนในวันสัมภาษณ์

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น ด้วยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เอกสาร และรับแบบสอบถามด้วยตัวเองตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้จนครบทั้ง 8 ศูนย์ กล่าวคือ สัมภาษณ์ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน ศูนย์ละ 3 คน รวม 24 คน ส่งและรับแบบสอบถามครูวิชาการกลุ่มคืน ศูนย์ละ 6 ฉบับ รวม 48 ฉบับ และวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือวิจัยมาได้ครบทุกประเภท

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมด โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล เป็นข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 1 ของแบบสอบถามครูวิชาการกลุ่ม การสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่จำแนกตามตำแหน่ง และค่าร้อยละของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น เป็นข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 2 ของการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ของจำนวนศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่นเป็นรายชื่อ และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูวิชาการกลุ่ม การสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน ครูวิชาการสำนักงาน และวิเคราะห์เอกสาร ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ตามภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่นและหาค่าความถี่จำนวนศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่นที่ดำเนินงานในรอบของแต่ละภารกิจ นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 4 ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละจำแนกตามปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานแต่ละภารกิจ และนำเสนอสรุปเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

$$\text{สูตร ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูล}}{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด}} \times 100$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย